

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

BÀN TÀI ĐOÀN

Muối của cù Hồ

THƠ

Tuyển tập Bàn Tài Đoàn

VĂN - THƠ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

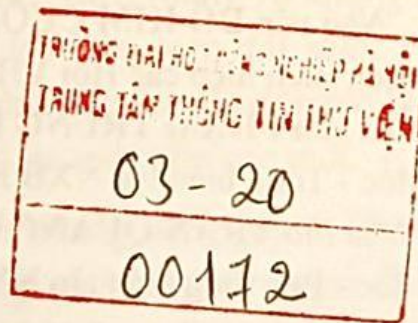
BÀN TÀI ĐOÀN

Muối của cù Hồ

THƠ

Tuyển tập Bàn Tài Đoàn

VĂN - THƠ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ 20 và có bước phát triển rực rỡ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và đội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu có thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà xuất bản Văn Học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà Văn Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà Văn thực hiện dự án “Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước” (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: "Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước". Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng; tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012.

Nhà xuất bản Hội Nhà Văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà Văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

Nhà thơ

BÀN TÀI ĐOÀN

(1913-2007)

TIỂU SỬ

Nhà thơ Bàn Tài Đoàn tên thật là Bàn Tài Tuyên, dân tộc Dao, sinh ngày 28 tháng 9 năm 1913, tại xã Quang Thành, huyện Nguyên Bình, tỉnh Cao Bằng. Mất ngày 17 tháng 11 năm 2007.

QUÁ TRÌNH SÁNG TÁC:

Tham gia mặt trận Việt Minh năm 1942, được học văn hóa và chính trị tại các lớp huấn luyện do đồng chí Văn (tức Đại tướng Võ Nguyên Giáp) trực tiếp giảng dạy. Ông đã đến các vùng dân tộc Dao thuộc khu Hoàng Hoa Thám làm thơ ca tuyên truyền vận động quần chúng, tổ chức cho đồng bào vào Việt Minh hoạt động cách mạng giải phóng dân tộc. Sau Cách mạng tháng Tám năm 1945, ông tiếp tục học văn hóa và tốt nghiệp trường văn nghệ tại chiến khu Việt Bắc.

Từ 1954, ông đã giữ các chức vụ Ủy viên Ủy ban mặt trận tổ quốc Việt Nam, ủy viên ban chấp hành Hội Nhà văn Việt Nam, chủ tịch hội văn nghệ, phó giám đốc sở văn hóa Khu tự trị Việt Bắc, ủy viên hội đồng văn học các dân tộc thiểu số Việt Nam.

NHỮNG TÁC PHẨM ĐÃ XUẤT BẢN:

Thơ: *Muối của Cù Hồ* (Nxb Văn học, 1960); *Xuân về trên núi* (Nxb Việt Bắc, 1963); *Có mắt thấy đường đi* (Nxb Việt Bắc, 1964); *Một giấc mơ* (Nxb Việt Bắc, 1965); *Kể chuyện đời* (Nxb Việt Bắc, 1968); *Tháng Tám đổi mới* (Nxb Việt Bắc, 1971); *Rừng xanh* (Nxb Việt Bắc, 1973); *Sáng cả hai miền* (Nxb Văn học, 1975); *Gửi đồng bào Dao* (Nxb Văn hóa, 1979); *Nơi ta ở* (Nxb Văn hóa, 1979); *Bước đường tôi đi* (Nxb Văn hóa, 1985).

Văn xuôi: *Đời người Dao* (ký), Nxb Hội nhà văn, 1985. *Về văn nghệ miền núi* (tiểu luận) Nxb Việt Bắc 1985

GIẢI THƯỞNG: Giải thưởng Nhà nước về Văn học Nghệ thuật đợt 1 năm 2001.

MUỐI CỦA CỤ HỒ

Thơ

Nhà xuất bản Văn học, 1960

Dặn vợ dặn con

Xưa kia chúng mình mỗi đứa một nơi
Trời xoay chuyển hộ nên đôi vợ chồng
Trời phù hộ cho ta thành đôi bạn
Nay không được ở gần với nhau
Với thời chinh chiến không như xưa
Đôi chim cùng tổ phải lìa xa
Anh lìa em đi cứu nước
Em khắc ở nhà trông đứa con thơ.

Bố dặn con một lời
Con còn bé ở nhà với mẹ
Mẹ bảo gì con ngoan
Đừng làm phiền đến mẹ
Bây giờ bố không thể ở nhà với con
Bố đi cứu nước đánh Tây - Nhật
Bao giờ đánh được Nhật - Tây bại
Bố sẽ trở về nhà thăm con
Con lớn lên, con đi theo bố
Theo bố đi cứu nước Việt Nam
Vác cày rào lất vườn vững chắc
Cây đào có quả con ăn muôn đời.

MỤC LỤC

- Lời Nhà xuất bản	7
- Tiểu sử	11
* Muối của Cụ Hồ	13
- Dặn vợ dặn con	15
- Đời người Mán	17
- Nam – Bắc gặp nhau	19
- Có Bác lúa càng xanh	21
- Ra sức giết giặc Tây	23
- Thư gửi đồng bào Mán	25
- Gặp nhau	28
- Chiến thắng Nghĩa Lộ	32
- Mừng Thủ đô giải phóng	35
- Bác về Thủ đô	38

- Bảo vệ sơn hà	40
- Mẹ trồng bắp	42
- Nhớ làng xưa	45
- Mùa xuân hoa nở	48
- Ai đưa đường	51
- Chân trời sáng rực	53
- Vui tết	61
- Học chữ	63
- Mười năm cách mạng	67
- Một con bò là một bồ thóc	71
- Làm đôi công	75
- Giấc mơ	79
- Kết hôn	83
- Chung một cuộc đời	87
- Ngọn đèn thiêu hết cơ nghiệp	90
- Chim bay thấy	93
- 12 tháng canh tác	97
- Đời ta có Hồ Chí Minh	104
- Tiếng mõ	107
- Muối của Cụ Hồ	111

* Tuyển tập Bàn Tài Đoàn	115
- Cuộc đời của Đoàn	116
* Bút tích của nhà thơ Bàn Tài Đoàn	133
- Ông Hồ khiêu chìm lậu	133
- Trùn sảy khấu	189
- Kể chuyện đời	229
- Nhớ lời mẹ kể về học Bàn	230
- Đầu tôi vẫn còn	235
* Giai đoạn Cách mạng tháng Tám và cuộc kháng chiến (1946-1954)	237
- Một bài thơ tiếng Mán	239
* Giai đoạn miền Bắc hoàn toàn giải phóng xây dựng hòa bình (1955-1964)	249
- Nhớ làng xưa	251
- Chân trời sáng	254
- Mười năm cách mạng	258
- Đất và cây	260
- Gà gáy	261
- 4000 chưa phải là số cuối	264
- Người già tim không già	269

- Con của mẹ	271
- Tiền anh lên đường	274
* Giai đoạn cả nước chống Mỹ (1965-1975)	279
- Cùng bàn trò chuyện	281
- Cô Kiều	287
- Đến Sầm Sơn	292
- Những ngày nằm bệnh viện	295
- Hà Nội đất anh hùng	298
- Tiếng gọi của non sông	301
- Xuân về	305
- Gặp đồng chí Văn	307
- Từ rừng Trần Hưng Đạo	310
- Con đã lớn	313
- Đêm nằm không ngủ	317
- Treo cổ mào lên	323
- Thín tộc	326
- Suối Lênin, núi Các Mác	331
- Bàn tay người Xô Viết	336
- Ba mươi năm đánh giặc cứu nước	337

*** Giai đoạn thống nhất đất nước xây dựng cuộc sống mới (1967-1989) 341**

- Muôn tìm bạn 343
- Được làm chủ 346
- Xuân đến sớm 349
- Khâu áo cho ông bà 352
- Đến Đê lô 354
- Đứng trên tháp vô tuyến truyền hình 357
- Bước đường tôi đi 360
- Quét nhà 365
- Bảy mươi tuổi 366
- Người Dao suy nghĩ gì 369
- Báo tin mừng cho mẹ 373
- Minh ơi 375
- Đồng chí vẫn nhớ đường núi rừng 381

*** Các tập thơ sau năm 1978 (song ngữ Việt-Dao) 387**

*** Nơi ta ở 389**

A – Phần tiếng Việt

- Đời có Hồ Chí Minh 389
- Hồ Chí Minh 393

- Bác Hồ sống mãi trong lòng ta	406
- Thăm lăng Bác Hồ	411
- Nghe lời Bác Hồ gọi	416
- Uống nước nhớ nguồn	421
- Tháng Tám đổi thay	425
- Con gái Việt Nam	429
- Trái tim vàng	435
- Nhớ lại	438
- Con gái Quang Lang	441
- Khuổi Sao	445
- Thư gửi người Dao	448
- Đường lên Đồng Văn	451
- Cùng nhau xây	455
- Bản Chang	461
- Bàn Hồng Tiên	467
- Ngói đỏ	484
- Trên núi vẫn là nơi ta ở	491
- Hai bàn tay	501
- Giữ lấy rừng xanh	513
- Đừng nghe gió thổi	519

- Một lòng tham	523
B – Phần tiếng Dao	527
- Sấy mài Hồ Chí Minh	527
- Hồ Chí Minh	530
- Ông Hồ siêu chòi dào miền toàng	541
- Thăm lăng Bác Hồ	545
- Tú muôn Cự Hồ khiuốn	548
- Khi xui kiay nhuồn	551
- Pẹt nhứt cỏi duồn	555
- Nhiều miền Việt Nam	558
- Iết fiêm kiêm	562
- Kiay hùi	565
- Nhiều miền Quang Lang	568
- Khuổi Sao	572
- Sâu kiủi biào miền	575
- Lậu choang Đồng Văn	578
- Doi kiuồng tsáy	581
- Bản Chang	586
- Hồng Fin Can	591
- Ngoa ô hồng	604